

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

Додаток №1 до наказу НАСООА від
31.08.2015 №112/1

Затверджено Вченою радою НАСООА,
протокол від 31.08.2015 №1

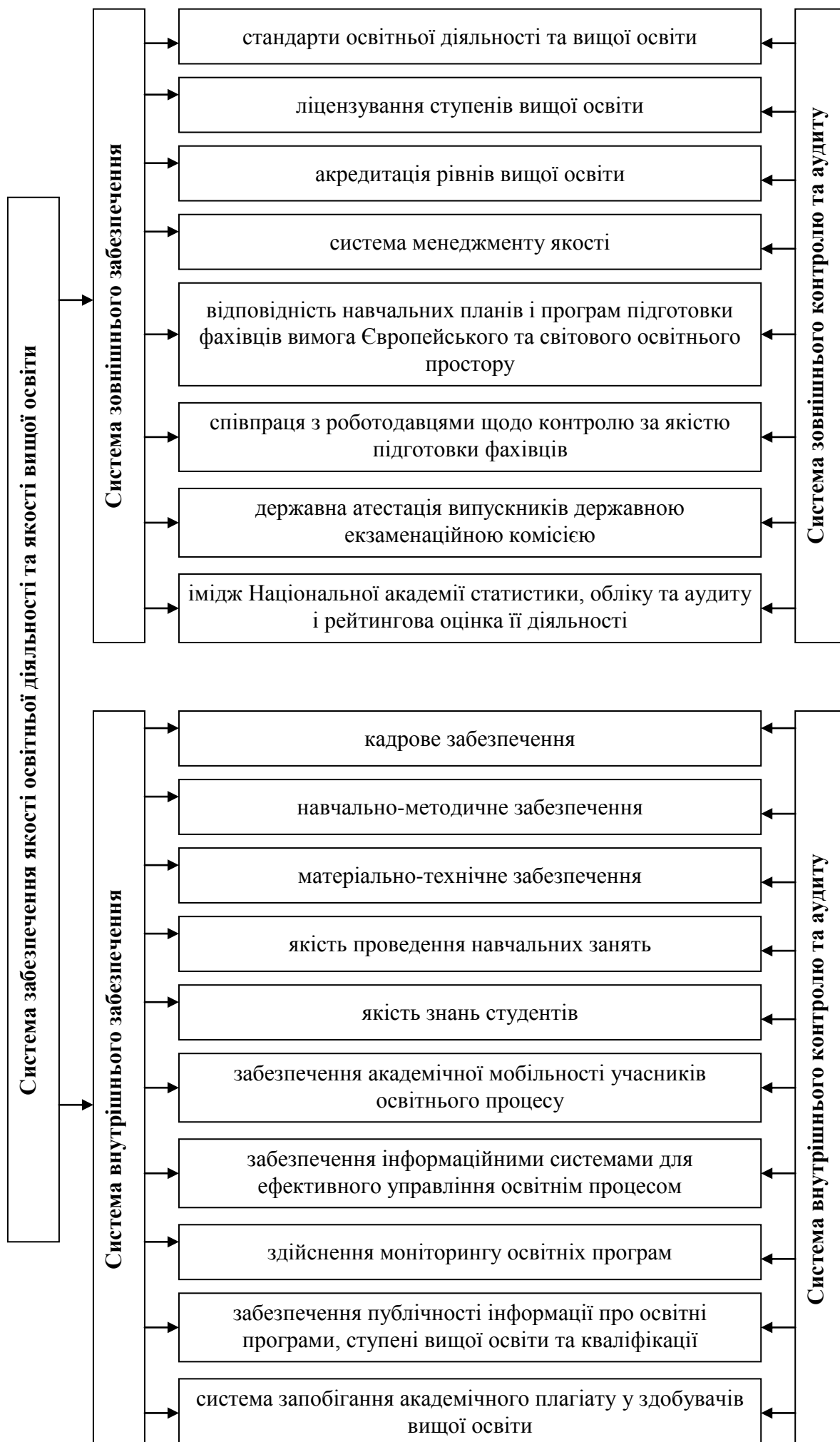
ПОЛОЖЕННЯ

**про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
в Національній академії статистики, обліку та аудиту**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії статистики, обліку та аудиту (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 22.06.2009 №225 «Про затвердження національних стандартів України, змін до міждержавних стандартів та скасування нормативних документів».
- 1.2. Положення ґрунтується на основних засадах Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії статистики, обліку та аудиту (далі – Академія), затвердженого Вченою радою Академії протокол від 26.05.2015 №10), введеного в дію наказом від 28.05.2015 №77/2, постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», постанові Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 №1019 «Про ліцензування освітньої діяльності з надання освітніх послуг» та наказі Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 №689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу».
- 1.3. Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Академії складається із: системи внутрішнього забезпечення якості та системи зовнішнього забезпечення якості (рис. 1).
- 1.4. Система внутрішнього забезпечення якості включає:
 - кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - якість знань студентів;
 - забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу;
 - забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
 - здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
 - забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
 - систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.
- 1.5. Система зовнішнього забезпечення якості включає:
 - стандарти освітньої діяльності та вищої освіти;
 - ліцензування ступенів вищої освіти;
 - акредитацію рівнів і ступенів вищої освіти;
 - систему менеджменту якості;
 - відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського та світового освітнього простору;
 - співпрацю з роботодавцями щодо контролю за якістю підготовки фахівців;
 - державну атестацію випускників державною екзаменаційною комісією;
 - імідж Академії та рейтингову оцінку її діяльності.

Рисунок 1.

- 1.6. Кінцевою метою діяльності Академії є підготовка висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітянської і наукової діяльності.
- 1.7. Основна мета розвитку освіти в Академії спрямована на підвищення якості освітнього процесу, вдосконалення чинних програм підготовки фахівців за ступенями вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр» і освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст», розширення переліку нових магістерських спеціальностей та спеціалізацій відповідно до попиту на українському та міжнародному ринках праці.

З метою підвищення якості надання освітніх послуг Академія планує розвивати академічну мобільність студентів та науково-педагогічного персоналу шляхом підвищення їх комунікативності через збільшення кількості бакалаврських напрямів підготовки та магістерських спеціальностей і спеціалізацій з викладанням дисциплін англійською та іншими іноземними мовами.

Підвищення конкурентоспроможності Академії з надання освітніх послуг, вимірюється індикаторами, основними з яких визначено: по-перше, якість освітнього процесу; по-друге, помірна вартість освітянських послуг, по-третє, кількість працевлаштованих випускників.

- 1.8. Основними завданнями підвищення рівня якості надання освітніх послуг є:
- повне використання ліцензованих обсягів, залучення на навчання іноземних студентів, насамперед, на профільних напрямках підготовки та спеціальностях;
 - продовження реалізації ступеневої освіти через створення інтегрованої неперервної системи відбору і підготовки студентів за схемою «загальноосвітня школа, ліцей – коледж – Академія». Розробка дієвої програми поліпшення якості освітніх послуг у відокремлених підрозділах Академії;
 - розробка індивідуальних академічних навчальних планів і програм, які б відповідали запиту виробництва та кращим зарубіжним аналогам магістерського рівня з формуванням окремих модульних дисциплін; за впровадження міжнародних освітніх програм, навчальних планів та інформаційних інтерактивних технологій навчання, створення та відкриття нових напрямів і спеціальностей для підготовки фахівців відповідно до вимог Європейського освітнього простору з метою отримання студентами подвійних дипломів;
 - залучення роботодавців до участі в підготовці та реалізації навчальних програм, спеціальностей та спеціалізацій, узгодження з ними освітніх і професійних стандартів; переорієнтація навчальних планів на збільшення частини практичного компонента; масштабне запровадження програм стажування на виробництві;
 - участь науково-педагогічних працівників у розробленні та впровадженні державних стандартів змісту освіти, національної системи кваліфікацій;
 - створення організаційно-правових та фінансових умов для започаткування активної реалізації міжнародних програм академічної мобільності;
 - розвиток матеріально-технічної бази в напрямі впровадження новітнього програмного забезпечення, удосконалення практики розроблення та реалізації електронних навчальних курсів та обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій і телеконференцій;
 - залучення до постійної та часткової роботи високопрофесійних науково-педагогічних працівників з міжнародним досвідом;
 - забезпечення вільного багатоканального доступу до світових освітніх та наукових ресурсів через мережу Інтернет;
 - індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді;
 - впровадження в освітній процес та діяльність академічної бібліотеки сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій, обладнання аудиторій для проведення дистанційних лекцій та телеконференцій;
 - активне залучення до навчально-виховного процесу і науково-дослідницької роботи провідних науковців вчених, провідних фахівців організацій та установ.

2. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

2.1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Науково-педагогічний персонал повинен відповідати вимогам чинного законодавства України. Вимоги до науково-педагогічних працівників встановлюються у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2002 №744 «Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.07.2003 р. за №600/7921, та відповідних внутрішніх положень Академії.

Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначається Положенням про організацію освітнього процесу Академії та іншими внутрішніми положеннями Академії.

Рейтингова система оцінювання роботи науково-педагогічного персоналу та структурних підрозділів Академії повинно стати стимулом для підвищення якості їх роботи і використовуватись для встановлення диференційованого підвищення посадових окладів науково-педагогічних та наукових працівників.

Рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічного працівника повинно ґрунтуватись на результатах виконання ним індивідуального плану роботи за навчальний рік за нормами часу для всіх видів робіт. Здобутки залучених до навчального процесу науково-викладацького персоналу сумісників оцінюються за всіма видами робіт з урахуванням частки їх нормативного посадового навантаження.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Академія забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-викладацького персоналу і педагогічних працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати як з відривом, так і без відриву від основної роботи.

2.2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Науково-методичне забезпечення підготовки фахівців за ступенями вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр» і освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» має відповідати нормативам, встановленим документами, а саме:

- наявність освітньо-кваліфікаційною характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти);
- наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти);
- наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку;
- наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від загального обсягу):
 - навчальних і робочих навчальних програм дисциплін – 100%;
 - планів семінарських та практичних занять – 100%;
 - методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів) – 100%;
- наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки – 100%;
- забезпеченість програмами всіх видів практик – 100%;
- наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних іспитів;
- дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), – 100%;
- наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів.

Перспективним є розробка внутрішнього положення щодо видання навчальної літератури за рекомендацією Вченої ради Академії, до також дозволить дотримуватись принципів автономії та самоврядування, забезпечення якості надання освітніх послуг, забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються студентам, сучасною навчальною літературою і стимулювання видавничої діяльності в Академії.

2.3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в Академії має відповідати вимогам до проведення лекційних і практичних занять, визначених нормами чинного законодавства України.

Внутрішній контроль та аудит за виконанням і дотриманням зазначених нормативів в Академії здійснюють у межах своїх службових обов'язків головний інженер, бухгалтерія, декани факультетів, завідувачі кафедр, а також навчально-методичний відділ, центр впровадження новітніх інформаційних технологій та бібліотека шляхом систематичної перевірки реального стану кожного показника матеріально-технічного та інформаційного забезпечення і, в разі невідповідності, нормативному – вжиття необхідних заходів щодо його поліпшення.

Навчально-методичні комплекси (НМК) дисциплін є одним із основних елементів науково-методичного забезпечення навчального процесу. Підготовку НМК дисциплін здійснюють науково-педагогічні працівники, які відповідають за їх викладання, коли дисципліна вводиться в робочий навчальний план підготовки фахівців, у двох примірниках, один з яких зберігається на кафедрі, другий – у деканаті відповідного факультету.

НМК дисципліни має містити:

- типову навчальну програму дисципліни;
- робочу навчальну програму дисципліни;
- протокол узгодження робочої навчальної програми дисципліни з іншими дисциплінами напряму підготовки (спеціальності);
- структурно-логічну схему викладання дисципліни;
- календарний план викладання дисципліни;
- критерії оцінки знань студентів;
- індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів;
- комплекти тестів, контрольних запитань для оцінювання рівня знань студентів;
- конспект лекцій дисципліни (тезисний варіант);
- підручники, навчальні посібники, методичні розробки та рекомендації щодо вивчення дисципліни;
- програму навчальної практики (якщо вона передбачена робочим навчальним планом);
- завдання для студентів заочної форми навчання та методичні вказівки до їх виконання.

Якщо навчальна дисципліна викладається не перший рік, НМК її має бути щорічно оновлений – розширюється зміст робочої навчальної програми, уточнюється календарний план викладання дисципліни, актуалізується список навчальної літератури та інше.

2.4. Якість проведення навчальних занять

Для організації та оцінювання якості проведення відкритих лекцій і практичних занять наказом ректора Академії на кожний навчальний рік:

- затверджується склад робочої групи із числа працівників навчально-методичного відділу, деканів факультетів та досвідчених науково-педагогічних працівників (професорів і доцентів) для здійснення контролю якості навчання в Академії. Очолює робочу групу проректор з науково-педагогічної та виховної роботи;
- за поданням деканів факультетів спільно із завідувачами кафедр формується графік проведення відкритих занять в Академії;
- затверджується список відповідальних осіб від факультетів за організацію, проведення відкритих занять та анкетування членів робочої групи і студентів.

Для забезпечення високої якості підготовки фахівців в Академії самостійна робота студентів денної форми навчання організується та координується науково-викладацький персонал, які відповідають за викладання дисциплін.

Обсяг самостійної роботи студентів для окремої дисципліни визначається деканатом факультету при формуванні робочого навчального плану підготовки фахівців за відповідним напрямом (спеціальністю) на навчальний рік. Науково-викладацького персонал, що відповідає за викладання дисциплін, мають розробити відповідне методичне забезпечення та індивідуальні завдання для студентів.

2.5. Контроль за якістю знань студентів

Формами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля, на які лектором дисципліни поділено її навчальний матеріал згідно з вимогами кредитно-модульної системи навчання.

Проміжна атестація має визначити рівень знань студента з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форма проміжної атестації засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляється лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити кількісно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Після проведення проміжних атестацій з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг студента з навчальної роботи.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію студента.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр з відповідної навчальної дисципліни.

В Академії може запроваджуватись ректорський та деканський контроль знань. Проведення ректорського та деканського контролю знань здійснюється з метою:

- визначення рівня якості викладання навчальних дисциплін;
- оцінки залишкових знань студентів з навчальних дисциплін з наступним аналізом якості навчання та викладання;
- отримання інформації про рівень пізнавальної діяльності, самостійності й активності студентів;
- перевірки якості організації навчального процесу на кафедрах;
- забезпечення можливості внесення змін до програм навчальних дисциплін.

Контроль знань студентів проводиться у разі:

- планових перевірок якості підготовки фахівців;
- підготовки до акредитації напряму підготовки (спеціальності);
- в інших випадках.

2.6. Забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу

Академічна мобільність передбачає участь студентів і науково-педагогічних працівників в освітньому процесі (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо. Забезпечення мобільності учасників освітнього процесу в Академії регламентується відповідним внутрішнім положенням.

Академічна мобільність студентів і науково-педагогічних працівників здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між Академією та вітчизняними та/або іноземними вищими навчальними закладами за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін, а також в рамках міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти.

Основними видами академічної мобільності є:

- зовнішня академічна мобільність студентів – навчання, включаючи проходження практик, студентів Академії у вищих навчальних закладах за кордоном протягом певного періоду;
- зовнішня академічна мобільність науково-викладацького персоналу – підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Академії у вищих навчальних закладах за кордоном протягом певного періоду;
- внутрішня академічна мобільність студентів – навчання, включаючи проходження практик, студентів Академії в інших вищих навчальних закладах України протягом певного періоду;

- внутрішня академічна мобільність науково-викладацького персоналу – підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Академії в інших вищих навчальних закладах України протягом певного періоду.

Умови навчання і перебування студентів-учасників, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між Академією та вищими навчальними закладами-партнерами.

Основними цілями академічної мобільності є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Академії на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Академії;
- збагачення індивідуального досвіду студентів і науково-педагогічних працівників щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів.

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в Академії створюється корпоративне інформаційно-освітнє середовище (ІОС), у якому виділяються такі складові: розвинена комп'ютерна інфраструктура, програмні платформи, інформаційно-освітні ресурси та система управління ІОС. Інфраструктура Академії забезпечує працівникам і студентам доступ до інформаційно-освітніх ресурсів.

Створення інституційного репозитарію Академії є важливим кроком до вільного безкоштовного публічного доступу до наукової інформації, створеної працівниками Академії. У репозитарій підлягають включенню:

- наукові статті науково-педагогічних працівників Академії;
- наукові статті студентів Академії;
- курсові та магістерські дипломні роботи студентів Академії;
- автореферати дисертацій, захищених в Академії;
- матеріали конференцій Академії;
- методичні матеріали на підтримку освітнього процесу Академії;
- опис відкритих електронних навчальних курсів Академії;
- патенти Академії;
- нормативні документи Академії та інші матеріали.

Перспективним є створення навчально-інформаційного порталу Академії.

2.8. Здійснення моніторингу освітніх програм

З метою забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців в Академії перспективним є розроблення механізму затвердження, періодичного перегляду та моніторингу навчальних програм підготовки фахівців.

Для забезпечення прозорості і придатності навчальних програм, підтримання їхньої актуальності та попиту на них передбачається створення механізмів, які включають:

- порядок розробки і формулювання очікуваних цілей і результатів навчання;
- офіційно затверджені рекомендації та нормативні вимоги щодо створення освітньо-професійних програм, навчальних планів і навчальних програм дисциплін;
- визначені вимоги та характеристики диференціації програм підготовки за формами навчання (денна, заочна, вечірня, дистанційне навчання) та за типами вищої освіти (академічна, професійна);
- порядок внутрішньої експертизи, оцінки та затвердження програм, навчальних планів і навчальних програм дисциплін;

- умови реалізації освітньо-професійних програм підготовки, їхня забезпеченість відповідними навчальними ресурсами;
- аналіз ефективності реалізації навчальних програм, моніторинг успішності та досягнень студентів;
- розробку процедур регулярного періодичного перегляду програм за участю працевдавців, студентів та інших зацікавлених сторін.

Під проектуванням та розробкою основних навчальних планів розуміється сукупність процесів, що перетворюють вимоги у встановлені характеристики або нормативну та технічну документацію на продукцію (послугу), процес чи систему.

Проектування та розробка основних навчальних планів регламентується стандартами освітньої діяльності, стандартами вищої освіти за напрямками підготовки, спеціальностями, наказами МОН України, інструктивними листами, положеннями МОН України та положеннями Академії.

Структура та зміст навчальних планів підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів в Академії передбачає наявність наступних блоків дисциплін:

- нормативні дисципліни згідно з вимогами стандартів вищої освіти України;
- вибіркові дисципліни.

Після проведення ґрунтовного аналізу результатів моніторингу якості підготовки фахівців визначаються основні недоліки у їх підготовці та розробляються шляхи їх виправлення, за результатами чого вносяться відповідні зміни до робочих навчальних планів підготовки фахівців.

2.9. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

В Академії інформація щодо організації освітнього процесу і навчальної роботи з підготовки фахівців розміщується на офіційному сайті Академії: <http://nasoa.edu.ua/>.

2.10. Система запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти

Система запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти ґрунтується на всебічній перевірці випускних робіт студентів Академії, розміщених в інституційному репозитарії електронних освітніх ресурсів, на плагіат.

Інституційний репозитарій електронних освітніх ресурсів – електронний освітній ресурс корпоративної мережі Академії, місце архівування повнотекстових електронних версій випускних робіт студентів.

Довідка про результати перевірки випускної роботи на плагіат враховується завідувачем випускової кафедри та деканом факультету при прийнятті рішення щодо допуску випускної роботи до захисту у Екзаменаційній комісії.

Перевірка робіт на наявність або відсутність академічного плагіату здійснюється відповідальною особою за допомогою відповідного програмного продукту.

До захисту у Екзаменаційній комісії допускається випускна робота, в якій частка запозиченого тексту без посилань на авторів не перевищує 40 % за сумою трьох найвищих показників співпадання з попередньо архівованими роботами та випускними роботами поточного курсу (денної та заочної форм навчання).

Відповідальна особа за результатами перевірки випускних робіт на факультеті проводить загальний статистичний аналіз їх рівня та відповідності до Закону України «Про авторське право та суміжні права» і формує звіт щодо автоматизованої перевірки випускних робіт на плагіат, який подає до навчально-методичного відділу не пізніше, ніж за 4 дні до їх захисту.

Навчально-методичний відділ за результатами звітів аналізують якість магістерських робіт в Академії в цілому, систематизують і доводять зауваження до завідувачів кафедр та деканів факультетів для прийняття необхідних рішень щодо керівників магістерських робіт, у яких були виявлені факти плагіату.

3. СИСТЕМА ЗОВНІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

3.1. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти

Стандарти освітньої діяльності розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності з урахуванням необхідності створення умов для осіб з особливими

освітніми потребами та є обов'язковими до виконання всіма вищими навчальними закладами незалежно від форми власності та підпорядкування, а також науковими установами, що забезпечують підготовку докторів філософії та докторів наук.

Стандарти освітньої діяльності розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ).

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;
- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- 6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Академія на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується керівником вищого навчального закладу.

Академія у межах ліцензованої спеціальності може запроваджувати спеціалізації, перелік яких визначається Академією.

3.2. Ліцензування напрямів підготовки та спеціальностей

Освітня діяльність у сфері вищої освіти проводиться Академією на підставі отриманої ліцензії щодо надання освітніх послуг з врахуванням вимог чинного законодавства України.

3.3. Акредитація рівнів вищої освіти

Отримані Академією сертифікати підтверджують відповідність освітньої програми Академії за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти стандарту вищої освіти і дає право на видачу диплома державного зразка за цією спеціальністю.

3.4. Система менеджменту якості

Одним із ефективних методів вирішення питань підвищення якості освітньої діяльності, в тому числі виконання вимог Європейських стандартів та рекомендацій для внутрішньої гарантії якості вищих навчальних закладів (ENQA) та Закону України «Про вищу освіту» являється ідеологія загального менеджменту якості (TQM), що лягла в основу міжнародних стандартів ISO 9001:2009 «Система управління якістю. Вимоги».

З метою забезпечення надання якісних освітніх та наукових послуг відповідно до вимог законодавчих та нормативно-правових актів в Академії розробляється, документально оформлена і впроваджена система менеджменту якості (далі – СМЯ), результативність якої постійно поліпшуватиметься, відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2009.

СМЯ в Академії є сукупністю заходів, методів і засобів, що забезпечує надання якісних освітніх послуг, а також гарантії якості проведених науково-дослідних робіт на всіх етапах: від початкового визначення і до кінцевого задоволення вимог споживачів, потреб освіти та науки України, а також інших зацікавлених сторін.

З метою постійного поліпшення результативності діяльності Академії в основу побудови і функціонування СМЯ покладено 8 принципів управління якістю:

- орієнтація на замовника – Академія повинна прагнути перевершити очікування замовників та якнайповніше задовольняти їх вимоги;

- лідерство – керівництво Академії визначає єдність цілей і напрями діяльності, створює інфраструктуру і робоче середовище для досягнення намічених цілей Академії;
- залучення всього персоналу – основою Академії є персонал, можливості і здібності якого повною мірою повинні використовуватися для отримання запланованого результату;
- процесний підхід – діяльність повинна здійснюватися на основі процесного підходу для найефективнішого досягнення запланованих результатів;
- системний підхід до управління – процеси діяльності повинні ідентифікуватися та розумітися, тобто ними потрібно управляти як системою, залежно від їх ролі у досягненні намічених цілей;
- постійне поліпшення – постійне поліпшення діяльності повинне бути повсякденним завданням;
- ухвалення рішень на підставі фактів – ефективні рішення повинні базуватися на основі фактів, які встановлюються в результаті аналізу інформації та даних;
- взаємовідносини з контрагентами – Академія та її контрагентами є взаємозалежними тому взаємовигідні відносини підвищують здатність обох сторін створювати цінності.

Академія здійснює зворотний зв'язок зі споживачами та іншими зацікавленими сторонами з метою визначення їх задоволеності за такими методами отримання інформації:

- від внутрішніх споживачів освітніх послуг (студентів різних курсів): проводяться анонімні анкетування з метою визначення задоволеності споживачів якістю проведення відкритих лекцій, роботою адміністративних та допоміжних служб ВНЗ тощо;
- від зовнішніх споживачів освітніх послуг (підприємств-роботодавців): проводяться телефонні опитування, збираються офіційні відгуки, а також визначаються показники попиту на випускників вузу (замовлення на фахівців, дані працевлаштування випускників тощо) з метою з'ясування їх задоволеності випускниками Академії, а також визначення сфер спільної діяльності із підприємствами-роботодавцями;
- від споживачів наукових досліджень і розробок: збираються і аналізуються офіційні відгуки про виконані науково-дослідні роботи;
- від держави: збір інформації про рейтинг Академії і виконання вимог акредитаційних показників;
- від персоналу Академії: проводяться соціологічні дослідження з метою визначення підтримки персоналом курсу розвитку Академії тощо.

3.5. Відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського освітнього простору

На виконання статті 10 Закону «Про вищу освіту» Академія на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС (Європейська система трансферу і накопичення кредитів), послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Розвиток вищої освіти в Академії як і в більшості провідних ВНЗ 47-ми європейських країн, обумовлений Болонським процесом. Його мета і результат – створення Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) та його подальше вдосконалення.

ЄКТС є інструментом, який допомагає розробляти, описувати, запроваджувати програми навчання і присвоювати кваліфікації вищої освіти. Ця система орієнтована на студентів і ґрунтується на прозорості результатів навчання і навчального процесу. Її мета – сприяння плануванню, представленню, оцінюванню, визнанню і підтвердженню кваліфікацій і модулів, що покращує мобільність студентів у ЄПВО та інших регіонах світу та забезпечує відповідність навчальних планів і програм підготовки фахівців вимогам Європейського освітнього простору.

Кредити ЄКТС ґрунтуються на навчальному навантаженні, яке необхідне студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Навчальне навантаження припускає час, необхідний студенту для завершення всіх видів навчальної діяльності (лекцій, семінарів, проєктів, практичних занять, самостійної роботи, екзаменів тощо) і досягнення очікуваних результатів навчання. Результати навчання (компетенції) відображають те, що повинен знати, розуміти, демонструвати, уміти студент після успішного закінчення процесу навчання.

Кредити ЄКТС присвоюються студенту після завершення навчальної діяльності (передбаченою формальною навчальною програмою або окремим освітнім компонентом) і успішного оцінювання досягнутих результатів навчання.

3.6. Співпраця з роботодавцями щодо контролю за якістю підготовки фахівців

З метою забезпечення високої якості професійної підготовки магістрів в Академії запроваджується комплексне співробітництво із зацікавленими підприємствами і організаціями – стратегічними партнерами шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів партнерів-роботодавців.

Основними завданнями співробітництва є:

- прогнозування потреб ринку праці і забезпечення працевлаштування випускників (раннього закріплення майбутніх випускників за першим робочим місцем);
- розробка професійних вимог до фахівців;
- спільна розробка змісту, інформаційно-методичного і матеріально-технічного забезпечення вибіркової складової навчальних планів та програм Академії та оцінка їх якості;
- спільна реалізація і ресурсна підтримка навчальних програм, виробничих і переддипломних практик студентів магістратури та оцінка якості підготовки випускників;
- залучення студентів до реальної виробничої і дослідницької діяльності підприємств;
- організація на базі підприємств підвищення кваліфікації і стажувань працівників Академії;
- розвиток інфраструктури стратегічного партнерства, створення спільних навчально-наукових центрів, лабораторій, кафедр;
- проведення спільних конференцій, шкіл-семінарів для студентів, аспірантів і молодих вчених тощо.

3.7. Державна атестація випускників державною екзаменаційною комісією

Державна атестація випускників в Академії здійснюється державними екзаменаційними (кваліфікаційними) комісіями після завершення навчання на певному ступені вищої освіти (освітньо-кваліфікаційному рівні) або його етапі з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

ДЕК створюється щороку як єдина для усіх форм навчання у складі голови та членів ДЕК з кожного напрямку підготовки (спеціальності) та певних ОКР. Залежно від кількості випускників можливе створення декількох ДЕК з одного напрямку підготовки (спеціальності) або однієї ДЕК для кількох споріднених напрямів підготовки (спеціальностей) у межах відповідної галузі знань.

3.8. Імідж Академії та рейтингова оцінка її діяльності

Метою участі Академії в рейтинговому оцінюванні є:

- забезпечення споживачів інформацією, яка допоможе їм зорієнтуватися в системі вищої освіти і правильно вибрати для себе освітню програму;
- реклама Академії;
- підтримка, що непрямым чином сприяє підвищенню якості роботи та якості освітніх програм.

Участь у національних рейтингах. Національна система рейтингового оцінювання впроваджена наказом МОН України від 20.12.2011 №1475 «Про затвердження Положення про національну систему рейтингового оцінювання діяльності вищих навчальних закладів» з метою стимулювання підвищення якості вищої освіти, її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг і ринку праці та участі вищих навчальних закладів України у міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів.

Основними завданнями національної системи рейтингового оцінювання є:

- стимулювання діяльності Академії щодо забезпечення якості вищої освіти та науки на інституційному, регіональному, національному та міжнародному рівнях;

- інформування суспільства, органів влади про стан вищої освіти та рівень досягнень Академії щодо якості освітньої та наукової діяльності, її позиціонування на ринку освітніх послуг і ринку праці;
- підвищення міжнародної активності Академії в сфері освіти та науки, створення умов для обміну студентами, аспірантами, докторантами, науковими і науково-педагогічними працівниками та їх участі в реалізації міжнародних проектів і програм, науково-практичних конференціях, семінарах, виставках;
- сприяння ефективному управлінню діяльністю Академії.

«Топ-200 Україна» – рейтинг вищих навчальних закладів України. У методиці цього рейтингу діяльність Академії оцінюється з допомогою агрегованого показника (інтегрального індексу), який формується на підставі індикаторів прямого вимірювання, експертного оцінювання якості підготовки випускників Академії представниками роботодавців і академічного співтовариства, а також із використанням міжнародних наукометричних і веб-метричних даних. Інтегральний індекс представлено трьома складниками: якість науково-педагогічного потенціалу; якість навчання; міжнародне визнання.

Шляхи підвищення рейтингу. Академія, на шляху до свого академічного успіху, до пошуку своєї ніші, своєї конкурентної переваги завжди повинен дотримуватися довгострокової стратегії розвитку. Підвищення рейтингу Академії або утримання його на певному рівні в умовах зростаючої конкуренції, вимагає постійних зусиль всього науково-педагогічного колективу. Вплив тільки на «ключові індикатори» або епізодичні зусилля не викликають стійкого поліпшення позицій Академії в рейтинговій таблиці.

Основним засобом залишається зміна мережевої політики та інформаційно-комунікаційних технологій. Дії можуть полягати у наступному:

- розширювати інформаційне наповнення сайту за рахунок оригінального контенту – матеріалів цікавих для відвідувачів сайту. У студентів, викладачів і колег має бути причина посилання на академічний сайт;
- анонсувати і висвітлювати навчальні та наукові події;
- розміщувати наукові роботи працівників Академії;
- сприяти тематичним та студентським проектам.

Значна частина рейтингів (Scopus) спираються на кількісний показник публікацій у відомих наукометричних виданнях та індекси цитування своїх праць за кордоном. Для забезпечення високого рівня Академії в рейтингах необхідно викладати наукоємні матеріали у всесвітню мережу – якщо не повнотекстово, то хоча б анотовано, для зацікавлення світової науково-педагогічної спільноти, що приведе до підняття Академії у міжнародних та національних рейтингових таблицях. У своїх працях необхідно частіше давати у посиланнях та згадуваннях назви Національної академії статистики, обліку та аудиту, що суттєво піднімає рейтинг за рахунок зовнішніх посилань.

Розроблено:

Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи

Завідувач юридичним відділом

Погоджено:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

Л.Є. Момотюк

Б.І. Чиж

О.Ю. Редько